

Dne 13. februara 1982. godine drug Bruno LASIĆ u prisustvu svoje supruge Ljubice LASIĆ a u svojem stanu u Gundulićevoj 4, 52000 Pula, u vezi revolucionarnog pokreta u RM bivše Jugoslavije dao je slijedeću

I z j a v u:

"1. Završio sam 16. klasu podoficirske mašinske u Kumboru od 1929-1932. godine. Po završetku podoficirske otišao sam na riječnu i tamo bio do 1934. god. Te godine vratio sam se u Mašinsku kao električar a u stvari da bi bio u reprezentaciji (nogometnoj) Mašinske. Tu sam radio u akumulatorskoj stanici. Poslije toga, 1935. god. ukrcao sam se na remorker Jaki i tu ostao do 1937, koje godine sam prekrcan na krstaricu Dalmacija. S Dalmacije sam 1939 prekrcan na remorker Labuda (minonosac) na kojem sam bio do 1940. god. 1940. god. premješten sam na radio stanicu na kopnu na Obosniku u Boki - klinci, i tu sam ostao do kapitulacije starojugoslovenske vojske i mornarice.

Poslije kapitulacije povukao sam se u Dubrovnik i tu bio oko godinu i pol dana. Odatle sam išao na riječnu gdje su se vadili monitori za tzv. NDH i tu ostao do odlaska u partizane tj. 10. ili 11.09.1944. godine.

Moje kretanje u partizanima bilo je slijedeće: išao sam u Dilski odred kod Slavonskog broda, a odatle sam dospio u Vrhovni štab Hrvatske koji je tada bio u Topuskom. Tu sam ostao oko mjesec dana čekajući avion za prelet na Jadran. Prelet sam dočekao, tako da sam prebačen u Italiju a odatle na otok Vis brodom Bakar. Na Visu sam raspoređen nakon par dana u II sektor na otok Ist u artiljerijski divizion kao borac. Bio sam na reflektoru. Tu sam bio sve do odlaska baterije prema Rijeci tj. do proljeća 1945. godine. Odatle sam išao na Krk, Rab, Pag, Lošinj i sve to u prolazu, s time što sam u Lošinju ostao i do poslije kapitulacije okupatorskih snaga u Jugoslaviji tj. oslobođenja zemlje, tamo sve do jula ili augusta 1945. god. kada sam prebačen u PKS (Pomorska komanda sjevernog Jadrana) kao stručnjak za strojarstvo. PKS je bio u Rijeci pa sam tu ostao do 1947. god. Odatle sam prešao u Pulu i tu ostao do penzionisanja (1964. god.). Penzionisan sam u činu vojnog službenika III klase.

2. U RM bivše Jugoslavije do njene kapitulacije bio sam dospio do čina narednik-vodnik I klase.

3. Druga Karla ROJC-a ne poznajem.

4. Druga Krunoslava LEONTIĆ-a poznajem još iz RM bivše Jugoslavije, ali tada nisam znao da je bio komunista.

Tada sam još poznavao i druga Momira TEŠIĆ-a kao narednika.

I - 2 | 2

4.

Za revolucionarni rad ove dvojice saznao sam tek poslije oslobođenja.
 5. Tada mi je bilo poznato da je Viktor LESKOVAR bio komunista - to smo zaključili na osnovu njegova držanja. Leskovar je bio dobar kao drug, buntovan.

Također sam znao i za druga Ljubomira CVIJETIĆ-a, koji je bio podnarednik na Dalmaciji (20. klasa podoficirske) da je bio komunista. On je naime vodio društvo na pobunu 1940. godine (ili 1941.). Samo na osnovi toga smo zaključili da je komunista. On je uspio pobuniti priličan broj podoficira što je bila prava pobuna, tako da se to čulo u cijeloj mornarici.

6. Sjećam se BERETIĆ-a, majora, upravitelja stroja na krstarici Dalmacija, kap pravog vojnika, vrlo strogog. Nije mi poznato da li je bio idejno napredan. Sve što je po mojem mišljenju u njemu bilo napredno bilo je to što me nagovarao da polažem za oficira, što ja nisam nikad učinio.

7. Bilo je par oficira mlađih po godinama na Dalmaciji koji su bili idejno napredni, ali nisu bili organizovani koliko mi je poznato. To su DUVNJAK, poručnik korvete, Dubrovčanin, pa Ante ŠEGVIĆ, poručnik fregate, Splitanin. Ipak mi je najviše pomogao jedan artiljerijski oficir, čini mi se da se znao BOGIČEVIĆ, pbb I klase. Pomogao mi je razgovorom, savjetima. Bili smo u smjeni zajedno. Bio sam u službi na mostu pa smo tu znali popričati, i ta u svakoj vožnji.

Smatram da bi se za Šegvića, Bogičevića i Duvnjaka moglo reći da nisu zazirali od podoficira. Pokojni Šegvić me čak zvao imenjače.

8. Najoštriji oficir na Dalmaciji i onaj koji je stalno proganjao podoficire bio je CVIRN, kapetan fregate, I oficir.

9. Nije mi poznato da ^{je} bilo gdje u RM koji od mornara bio komunista.

10. Za druga KOPINIĆ-a, koji je bio 15. klasa mašinske (električar) neposredno pred kapitulaciju saznao sam da je napustio mornaricu ali mi nije poznato koje godine.

11. Poznavao sam također i Štumbergera, kbb, koji je bio u Đenovićima (podvodno oružje). Znao sam ga kao velikog vojnika, ali isto tako kao i čovjeka koji nije bio sklon bilo kome naškoditi - bio je pravedan.

12. Znam da je u 15. klasi bio neki KOZAR (u toj klasi su također bili Leskovar i Kopinić).

13. Momir TEŠIĆ je bio na podmornici, narednik, 16. klasa mašinske. Tada nisam znao da je bio komunista - to sam saznao tek poslije oslobođenja.

14. Sjećam se i Jože PRETNAR-a koji je bio pbb u RM bivše Jugoslavije ali o njegovu revolucionarnom radu u tadašnje vrijeme ništa mi nije bilo poznato.

BIBLIOTEKA KOZLIČIĆ
I-213
49.

15. Po onome koliko sam tada mogao čuti mislim da bi se moglo zaključiti da je revolucionarni pokret bio u podmorničkoj flotili i na krstarici Dalmacija.

16. Tada se svako plašio javno ispoljiti komunističke ili pak napredne ideje jer je to bilo najstrože kažnjavano.

17. Moja supruga Ljubica zna narednika Vladu BARTOLEC-a, Zagrepčanina, 15. klase, koji je bio napredan dok je bio u RM bivše Jugoslavije. To zaključuje po tome što je bio zatvoren s komunistima u Slavonskom Brodu 1944. godine.

18. O borbi protiv komunizma i komunističke opasnosti koja je bila u tadašnjoj RM poznato mi samo to da je te stvari raspravljaо vojni sud, ali kako i na koji način to ne mogu reći jer nisam bio nigdje prisutan.

Oficiri su nam govorili o komunizmu kad se negdje nešto pojavilo i to kao o crvenoj opasnosti i da su komunisti banditi.

U to vrijeme nije mi bilo poznato za što se komunisti bore.

19. U kući moga komandanta Ace GVOZDENOVIC-a, pbb I klase (u to vrijeme bio sam u bivšoj akademiji u Dubrovniku čekajući na raspored) Sarajlije, u društvu moje i njegove supruge slušali smo radio London. To je bilo neposredno nakon kapitulacije - 1941. ljeti. Na osnovi toga ali i drugog mislim da je bio napredan. Prema podoficirima je bio dobar, bio je vojnik, ali veoma pravedan. Mislim da bi se za njega moglo reći da je čak bio i komunista. Poginuo je 1944. godine pri pokušnoj vožnji s brodom Sava (monitor) na riječnoj. Brodom smo išli na pokušnu vožnju (brod je bio od tzv. NDH) radi primopredaje i tom je prilikom naišao na minu, poslije čije eksplozije su pored Gvozdenovića poginili i drugi drugovi - njih 15.

20. Takoder je i poručnik fregate Stjepko MOZARA, Dubrovčanin, koji je bio na monitoru Sava, ondašnja Bosna (za NDH) bio napredan. On je radio zajedno s Gvozdenovićem.

21. Poznavao sam i Antonija Čenića, narednika u RM bivše Jugoslavije, koji je u to vrijeme bio napredan, ali ne i komunista koliko ja znam.

22. Sve dubrovčane podoficire ili oficire iz tadašnje RM koje sam poznavao bili su idejno napredni.

23. Ivan ROSIĆ, 5. klase podoficirske - uglavnom se može reći da je imao napredne ideje; nije bio organizovan.

24. Emil KUTJARO, strojar na vodovodu Zelenika koji je bio pod RM, radnik. Bio je sindikalista, što sam još onda znao.

25. Ako bi se sumiralo čini mi se da su 15., 16., 17. (malo) i 18. klase podoficirske dali najviše naprednih podoficira, za ostale klase to

I-214

14.

mi nije poznato - možda je bio koji pojedinac.

26. Ako čovjek nije izvršio koje naredenje već se proglašavao komunistom a to stvarno nije isto jer je jedno ako naredenje nije izvršio iz ubjedenja a drugo ako ga nije izvršio iz ljenosti.

27. Narednik PISANSKI, Slovenac je bio također napredan što mi je bilo poznato po njegovim stavovima.

28. Poznato mi je da je Đorđe BUKINAC, iz Starog Futoga, 16.klasa, podnarednik, bio u partizanima. Inače je popov sin.

29. Također je bio napredan i narednik Zdenko ZORIČIĆ iz 12. klase. Učesnik je NOB-e. Mislim da je bio neorganizovan dok je bio u staroj RM.

30. Čenić, za kojeg sam govorio pod 21. bio je na torpiljrkama i razaračima u RM bivše Jugoslavije.

31. Među nama koji smo bili u nogometnoj reprezentaciji podoficirske iako nas je bilo raznih činova (pitomaca, podnarednika i narednika) bili su odlični odnosi.

32. Sjećam se Branka AČIĆ-a koji je bio 4 ili 5. klasa brodarske da je u NDH bio proustaški orijentiran. Bez nišanskih sprava nišaneći kroz cijev topa sa monitora Sava on je pogodio prvim hitcem čamac u kojem su se prevozili partizani."

Naprijed navedeni sadržaj izjave upotrijebit će se u naučnom istraživanju revolucionarnog pokreta u RM bivše Jugoslavije, rezultati kojeg istraživanja će se publicirati.

IZJAVU DAO:

Bruno LASIĆ

Bruno Lasic

Ljubica LASIĆ

Ljubica Lasic

Arhiv Bos. krajine B. Luka
ABK 209-115-133

IZJAVU UZEO:

Mithad KOZLIČIĆ

Mithad Kozlicic